

Bijbelstudie: het belang van Chanoeka

Lezen Handelingen 21-26

Als we Paulus' woorden beter willen gaan begrijpen, is het goed om kennis te nemen van de voorgeschiedenis van Chanoeka. In Handelingen 24:24 bezoekt Felix en zijn vrouw Drusilla Paulus in de gevangenis. Felix wil graag meer weten over het geloof in de Messias. Drusilla was een Jodin en nakomeling van Herodes de Grote en zijn vrouw Mariamne. Even verderop in het hoofdstuk komen koning Agrippa en Bernice in Ceasarea naar het rechthuis om te horen wat Paulus te zeggen had. Net als Drusilla waren Agrippa en Bernice ook afstammelingen van Herodus de grote en Mariamne.

Mariamne was een volbloed Hasmonese, afstammeling van de Hasmonese dynastie, gesticht door Mattatias de Makkabeeër, die ongeveer 100 jaar duurde.

Sinds hij en zijn vijf zonen de Makkabese opstand (167 v. Chr.) tegen Antiochius Epifanus, de Griekse overheerser, leidde en overwon verkreeg het tempelstaatje Judea een grote mate van zelfstandigheid en werd weer zo groot als het Israël onder David en Salomo.

Voor het eerst sinds de Babylonische ballingschap was er weer sprake van een Joodse staat. Met betrekking tot de periode van de Makkabese opstand spreekt men meestal over "de Makkabeeën", vanaf de heerschappij van Johannes Hyrcanus spreekt men meestal over de Hasmonese dynastie, het gaat evenwel over dezelfde joodse familie.

Dit wordt gevierd met het chanoekafeest. En de tempelinwijding door de Makkabeeërs met het aansteken van de Menora, het licht.

Echter Satan is een geducht tegenstander en weet en begrijpt veel van Gods plannen. Telkens tracht hij die te verijdelen. Door ruzie tussen twee broers Johannes Hyrcanus en Aristobulus om de Hasmonese troon was er onrust en Pompeius, romeins generaal, maakte daar een einde aan en werd Judea een vazalstaat van de Romeinen.

Hyrcanus had een adviseur genaamd Antipater. Omdat Hyrcanus een niet erg daadkrachtige persoonlijkheid had, nam Antipaters politieke invloed steeds meer toe. Antipater had twee zonen: Phasaël en Herodes. Zij steunden de Romeinen onvoorwaardelijk. Julius Ceasar benoemde Herodes tot gouverneur van Galilea toen hij 25 jaar oud was.

Herodes pleegde een staatsgreep en Hyrcanus werd gevangengenomen. Uiteindelijk trouwde hij met Mariamne in een poging de troon over te nemen en de gunst van de Joden te winnen. Drie jaar later namen Herodes en de Romeinen Jeruzalem in en werd Herodes de koning der Joden.

Zo ontstond na de Hasmonese, het Herodeaans tijdperk. Praktisch alle leden van het geslacht Herodes waren eierzuchtig, wantrouwig, immoreel en twistziek. Hij vermoorde, Mariamne zijn geliefde beeldschone vrouw en drie van zijn zonen, de broer en grootvader van zijn vrouw, enkele van zijn beste vrienden en vele anderen omdat hij bang was voor samenzweringen. Zo ook alle kindertjes tot twee jaar in Bethlehem!

Als we de geschiedenis kennen is het geen wonder dat het Joodse volk uitkeek naar de beloofde koning die alles weer zou herstellen.

Op het eind van zijn betoog zegt Paulus tegen koning Agrippa dat hij niets anders dan wat de Profeten en Mozes gezegd hebben dat er gebeuren zou, verkondigd heeft, namelijk dat de Messias moest lijden en dat Hij, als eerste uit de opstanding van de doden, een licht zou aankondigen aan dit volk en aan de heidenen, is dat met de kennis van de achtergrond van het chanoekafeest een duidelijke verwijzing naar de verwachting van het beloofde koningschap! (Jesaja 42:1-7, Joh. 10: 22-25)